

ПРЕС КЛИПИНГ

31. март – 1. април 2018.

НАСЛОВИ

Наплата потраживања највећи проблем малих предузећа(стр.3)

Да знање буде у служби економије(стр.3)

Брнабићева: Ускоро ће нам фалити радници (стр.5)

Кајл Скот: Америчке компаније долазе у Србију због квалитетне радне снаге и ниских трошкова(стр.6)

Ово је ДЕСЕТ некадашњих ГИГАНТА који би ове године могли да буду приватизовани(стр.6)

"Новости": Канађани у нови рудник код Бора улажу 600 милиона долара(стр.9)

Закон о социјалном предузетништву у Скупштини крајем године(стр.10)

Наше плате по мери продуктивности(стр.10)

Кад математика спречава слетање у пензију(стр.12)

Више од 60 запослених у Гумопластици у Бујановцу три месеца у штрајку(стр.14)

Председник синдиката Независност Зоран Стојиљковић одговарао на питања грађана са Фејсбука(стр.15)

Највећа гужва за посао у Сименсу(стр.16)

Протест радника друштвених предузећа у Нишу(стр.16)

Индустријска производња увећана за 3,3 одсто(стр.18)

Да ли ће новчана помоћ предвиђена Стратегијом подстицања рађања стимулисати већи наталитет у Србији(стр.18)

Брнабић: Фијат остаје у Крагујевцу(стр.21)

ЕП: Слобода медија на Западном Балкану се мора побољшати(стр.21)

Наплата потраживања највећи проблем малих предузећа

Тањуг

Наплата потраживања, немогућност да конкуришу за повољне кредите и субвенције, а бројне таксе и порези које плаћају, главни су проблеми власника микро, малих и средњих предузећа (МСП) у Србији

Наплата потраживања, немогућност да конкуришу за повољне кредите и субвенције, а бројне таксе и порези које плаћају, главни су проблеми власника микро, малих и средњих предузећа (МСП) у Србији.

Представници неколико таквих предузећа, оцењују за Тањуг да поред бројних парафискалних намета, млада предузећа тешко долазе до финансијских средстава и повољних кредита који су углавном намењени већим фирмама.

Милица Чалија која већ шест година са супругом води београдску фирму "Анђели делиције", која производи здраве колаче, истиче да је главни проблем са којим се суочавала у почетку рада тај, што су конкурси за повољне кредите за суфинансирање и субвенције обично намењени већим фирмама.

"Мало је повољних програма за мала предузећа која постоје две, три године", каже Чалија, објасњавајући да је за добијање значајнијих субвенција потребно да фирма има најмање 10 радника.

Сматра да би тек отворене фирме требало ослободити плаћања пореза и доприноса у првој фази пословања јер, каже, у том периоду још није могуће оставрити озбиљнији приход фирме.

Онима који размишљају да започну приватни бизнис, Чалија саветује да се у то не упуштају уколико "немају предузетнички дух".

Мина Ракићевић, директорка и сувласница фирме "Деликос" која производи сухомеснате производе, оцењује да бројна предузећа у Србији имају проблем да наплате потраживања.

"Држава је покушала да уведе ред у ову област, али није до краја успела у тој намери, а нама који водимо мале породичне фирме би то омогућило да лакше функционишемо", каже Ракићевић.

Са њом је сагласна и Косара Дангић Милентијевић, сувласница "Кабинет пиваре", прве занатаске пиваре на Балкану коју је са супругом основала 2014. године.

Каже да поред бројних дажбина које фирма по оснивању мора да плаћа, један од основних проблема и наћи адекватне сараднике и обучене раднике.

Да знање буде у служби економије

В. Н.

При Привредној комори Србије формиран Савет за сарадњу науке и привреде. Иновације су једини начин опстанка у савременим условима пословања

СПАЈАЊЕ академске и пословне заједнице циљ је новоформираног Савета за сарадњу науке и привреде при Привредној комори Србије. Савет је основан средином овог месеца, а његов председник - Владимир Поповић, државни секретар у Министарству просвете, науке и

технолошког развоја, истиче да ће управо сарадња академске и пословне заједнице допринети модернијем тржишту.

- Иновације су једини начин опстанка у савременим условима пословања - наводи Поповић. - Као професор Машинског факултета већ 23 године слушавам причу о сарадњи науке и привреде, мало ствари је урађено по том питању зато што смо стално у неком транзиционом периоду. Наука мора да утиче на развој друштва, јер она нема сврху ако служи самој себи.

Формирање Савета сматра важном активношћу која је настала на иницијативу ПКС, са којом Министарство просвете има вишеструку сарадњу на пољу развоја дуалног образовања и предузетништва.

Првој конститутивној седници Савета присуствовао је и саветник председника ПКС, Михаило Весовић, који је истакао да састанцима новоформираног Савета неће присуствовати само чланови, већ и сви они који могу да дају допринос унапређењу сарадње.

- Не постоји будућност модерне привреде без научне јавности - нагласио је Весовић, додајући да Савет представља компромисан одговор на захтеве компанија, универзитета и државе. С обзиром на то да је конкретна и разумљива комуникација циљ свих чланова Савета, Весовић оцењује да ће тело убрзо ојачати и постати место где привреда и наука "говоре истим језиком".

Саветник председника ПКС Александар Кемивеш наводи да ће Савет убудуће повезати све актере који су битни за привреду и науку: академску заједницу, фирме и компаније које делују у сегменту иновација, државне органе, министарства и Владу Србије.

- Потребне привреде све више траже укључење академске заједнице која ће помоћи даљем развоју нашег тржишта, а с друге стране академска заједница добија од привреде информације како би своје активности прилагодила њиховим потребама - рекао је Кемивеш.

Он подсећа да, између академске заједнице са једне, и привреде са друге стране, постоје одређене компатибилне активности, али да оне нису међусобно усклађене.

- Већ дуже време Привредна комора Србије размишља на који начин да омогући привреди да препозна потенцијал у ономе што академска заједница може да јој понуди. А, да истовремено оно што академска заједница ради буде сврсисходно и смислено за привреду - наводи Кемивеш.

- Имамо, на пример, парадоксе да привреда скупо плаћа ангажовање људи и фирми из иностранства за анализе које би могле да ураде неке наше лабораторије, у оквиру универзитета. Ангажовање домаћих лабораторија било би важно и за сам универзитет и његове економске интересе, али и за студенте, који би имали могућност да раде на конкретним пројектима.

Александар Кемивеш напомиње да академска заједница није довољно проактивна да промовише то што ради и да на прави начин мотивише привреду да се окрене ка њима и успостави сарадњу.

- Привредна комора Србије је управо нашла своју улогу у посредовању између привреде и академске заједнице и унапреди њихову сарадњу - истиче Кемивеш. - То је наша обавеза и према једнима, и према другима. Пре свега, према привреди, јер смо ми сервис привреде, али и према академској заједници, која на неки начин мора да погура привреду и унапреди је у складу са савременим трендовима.

Савет за сарадњу науке и привреде успостављен је са циљем да се установи и дефинише ниво сарадње између научно-истраживачких радника и привредника у Србији. Сарадња би требало да доведе до формирања и спровођења партнерских пројеката и до укључивања организација из других сектора у процес истраживања и развоја, што је један од основних предуслова за стварање капацитета привреде за иновације, а самим тим за унапређење конкурентности Србије.

Савет за сарадњу науке и привреде чине представници Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Кабинета министра без портфеља задуженог за иновације и технолошки

развој, Кабинета председника Владе - Јединице за имплементацију стратешких пројеката - Тим за ИТ и предузетништво, Републичког секретаријата за јавне политике Владе Србије.

У Савету су и Завод за интелектуалну својину, представници универзитета у Београду, Крагујевцу, Новом Саду и Нишу, Фонд за иновативну делатност, Развојна агенција Србије, ИКТ мрежа кластер, Научно-технолошки парк Звездара, ИЦТ ХУБ, Биосенс институт, "Агроуник", ХТЕЦ Грууп, Маинстреам, Логит Солутионс, Хелветас.

На оснивачкој седници Савета представљени су Центар за дигиталну трансформацију ПКС, Центар за управљање пројектима ПКС, Центар за ЕУ интеграције, као и пројекта "Смарт Фацтору Хуб".

Брнабићева: Ускоро ће нам фалити радници

С. Костић

Премијерка Србије приликом отварања логистичког центра у Инђији. У овом сремском граду договорено још седам великих инвестиција

НОВИ логистички центар компаније "Агромаркет" у Североисточној радној зони у Инђији, у којем је тренутно запослено 70 радника, отворила је данас премијерка Србије Ана Брнабић. Вредност инвестиције је седам и по милиона евра, а из објекта се свакодневно припрема и дистрибуира роба у 20 возила различитих перформанси и капацитета.

Крагујевачка компанија "Агромаркет", која је једна од водећих снабдевача тржишта пестицидима, семенском робом и баштенским уређајима у региону, за само годину дана изградила је пословно-складишни објекат на површини од 15.000 квадратних метара у овом делу Срема.

- Ове године циљ Владе биће убрзање економског раста, којег неће бити без покретања локалног економског развоја. На локалним самоуправама је да саме активирају и унапређују климу пословања у својим срединама, а ми ћемо им помоћи са 320 милиона динара, од чега ће 80 одсто ићи у локалну инфраструктуру - навела је Брнабићева.

Премијерка се претходно састала са Владимиром Гаком, председником општине Инђија, који јој је предочио да је у овој општини стопа незапослености 4,86 одсто. Како је истакла, он јој је рекао да није задовољан том бројком, те да она мора да буде још нижа.

- Ми ћемо се ускоро наћи у проблему с радном снагом. И поред тога што смо увели дуално образовање, које већ даје значајне резултате, мораћемо да отварамо образовне центре по Србији. У њима ће се обављати преквалификација, убрзана едукација чак и наших инжењера, како би могли да раде у неким погонима који траже висококвалификоване кадрове у обуци - истакла је Брнабићева, и оценила да у наредном периоду неће бити довољног броја људи за радна места која ће се отворати.

Први човек општине Владимир Гак подсетио је да је пре годину дана најавио да ће Инђија бити највеће градилиште у Срему, и тај циљ је остварен упорношћу локалне самоуправе.

- Имамо потписане уговоре о седам нових инвестиција, у чијим погонима ће бити отворено око 450 нових радних места - рекао је Гак.

МОДЕРНО ОПРЕМЉЕН

ПОСЛОВНО-СКЛАДИШНИ објекат прима и испоручује робу преко 14 аутоматских претоварних рампи. Складишни простор располаже модерно опремљеним регалним складиштем капацитета 15.500 палетних места, које опслужује 30 високорегалних и других виљушкара.

Кајл Скот: Америчке компаније долазе у Србију због квалитетне радне снаге и ниских трошкова

Бета

Амбасадор САД у Београду Кајл Скот изјавио је да у Србији тренутно ради 100 америчких компанија које су инвестирале четири милијарде долара

Амбасадор САД у Београду Кајл Скот изјавио је да у Србији тренутно ради 100 америчких компанија које су инвестирале четири милијарде долара, додавши да америчке компаније, поред осталог, долазе због квалитетне радне снаге, ниских трошкова и географског положаја. Скот је то рекао у четвртак вече студентима Економског факултета Универзитета у Београду говорећи о економским односима Србије и САД, саопштио је тај факултет, који обележава 81 годину од оснивања.

Амерички амбасадор је навео да је у чланству Америчке привредне коморе у Србији (АмЦхам), која осим америчких фирми окупља и компаније других држава, око 200 компанија које запошљавају 100.000 радника у Србији и плаћају 75 одсто свих пореза у нашој земљи, саопштио је Економски факултет.

Према његовим речима, од 2000. до 2013. САД су у Србију реализовале 643,2 милиона евра беспровратне помоћи.

Кајл Скот је оценио да су осим економских веза, веома јаке и политичке и културне везе САД и Србије.

Амбасадор Скот је студентима економије рекао да у Србији тренутно ради 100 америчких компанија које су инвестирале четири милијарде долара и запошљавају 18.000 људи, а да америчке компаније долазе у Србију због квалитетне радне снаге, ниских трошкова, логистике, географског положаја и запослених који говоре стране језике.

Декан Економског факултета Бранислав Боричић захвалио је Скоту на гостујућем предавању, рекавши да је тај факултет почаствован посетом америчког амбасадора, наведено је у саопштењу.

Ово је ДЕСЕТ некадашњих ГИГАНТА који би ове године могли да буду приватизовани

Данијела Нишавић

У овој години очекује се да најуспешнија приватизација буде РТБ Бора, а "Блиц" вам представља и још девет компанија која ће бити у процесу приватизације и у којој су тренутно фази.

- Када је реч о предузећима која би могла да буду приватизована у овој години, напомињемо да Влада Србије може, за свако предузеће чији је оснивач Република Србија, да иницира приватизацију, односно то могу и локална самоуправа или аутономна покрајина где су већински власници капитала. То значи да су сва предузећа у власништву Републике Србије, локалне самоуправе или покрајине, потенцијални кандидати за приватизацију - указују у министарству привреде.

У овој години чекује се расписање између осталих и следећи јавни позиви:

1. РТБ Бор

- Тендер за РТБ Бор може да се очекује средином године, а до сада су интересовање показале компаније из Русије, Кине, Канаде. За РТБ Бор је урађен Унапред припремљени план

реорганизације (УППР) који је правоснажан. У току су активности које се односе на проналажење стратешког партнера - указују у министарству привреде.

Последњих дана интересовање за стратешко партнерство показала је кинеска "Зијин Мајнинг Група". Иначе, капацитет топионице у Бору 80.000 тона годишње бакра, а из сопствених сировина тренутно производе око 42.000 тона. Потенцијал је отварање нових рудника.

Финансијски извештај о пословању за 2017. још није објављен, али у РТБ Бор су пре месец дана саопштили да послују позитивно и да су лане остварени пословни приходи били 302 милиона долара, а расходи 218 милиона долара. Добит је била пре опорезивања 84 милиона долара, а нето добитак 42,34 милиона долара. Годину пре тога и раније књижили су огромне губитке. У меморандуму са Међународним монетарним фондом, који је после осме ревизије аранжмана Србија потписала са ММФ-ом, указано је да би Србија сада требао да искористи повољан тренутак на међународном тржишту за коначно решавање статуса овог предузећа. То је и сугестија Фискалног савета. У њиховом последњем извештају наводи се да држава мора да приватизује РТБ „Бор” и „Петрохемију”, како би и та предузећа започела нове инвестиционе циклусе.

2. ХИП Петрохемија Панчево

У министарству привреде кажу да је за ову компанију унапред припремљен план реорганизације (УППР) извршен у целости.

- Потребно је сачекати нову процену вредности са стањем на дан 31. децембар 2017. године како би се објава јавног позива спровела у првој половини ове године - истичу.

ХИП Петрохемија Панчево, према последњим подацима министарства финансија, нашла се међу 15 највећих извозника, са 21,1 милион евра. Иначе спровођењем плана реорганизације (УППР) око 76 одсто акција је у власништву Републике Србије и повезаних лица, а 24 одсто преосталих акција у власништву НИС-а и Лукоила. Повериоци су конвертовали 52,3 одсто укупних потраживања, док је 47,7 одсто отписано, тако да је питање старих дугова решено. Процењује се да у компанији ради 1.450 запослених.

3. Метанолско-сирћетни комплекс Кикинда

- Јавни позив за продају капитала објављен је 12. децембра 2017, али није било достављених пријава, па је поступак проглашен неуспешним. Очекује се нова процена вредности капитала са стањем на дан 31. децембар 2017. године, а затим ће уследити објава новог јавног позива - истичу у министарству привреде.

Акционарско друштво "Метанолско-сирћетни комплекс" Кикинда је произвођач хемијских производа, метанола и сирћетне киселине. У власништву МСК Кикинда је и МСК-ЦГ са седиштем у Бару у Црној Гори где се налази и терминал за претовар сирћетне киселине из железничких цистерни у бродове. МКС ради од 1987. године, а данас запошљава око 530 радника. На светско тржиште извози 95 одсто метанола који производи, а од произведене сирћетне киселине 98 процената иде углавном на тржиште ЕУ. Процењује се да у компанији ради 535 запослених.

4. ПКБ корпорација Београд

У плану је доношење одлуке о примени најоптималнијег начина приватизације избором једног или комбинације више расположивих модела приватизације - продаја капитала, имовине, стратешко партнерство - кажу у министарству привреде.

ПКБ је једно од највећих пољопривредних предузећа у Србији и произвођача млека у Европи, запошљава 1.782 радника од којих 120 у зависним предузећима. Ратарску производњу ПКБ организује на 20.500 хектара обрадивог земљишта и има око 23.000 грла стоке, а 2016. године је произведено 60 милиона литара млека, од чега је око 56 милиона литара продато. ПКБ учествује са 10-12 одсто у укупној количини произведеног млека у Србији и са 53 одсто у снабдевању тржишта Београд. Средином прошле године био је објављен јавни позив за достављање понуда за приватизационог саветника. У 2017. интерес за компанију били су

показали једно физичко лице из Ковина, две компаније из Србије, као и компаније из Уједињених Арапских Емирата, НР Кине, Сингапура и две из Велике Британије. Тада је потврђено да писма доставиле српске компаније Индустрија меса "Матијевић" и МК Комерц, као и Ал Дахра из Уједињених Апарских Емирата, док писма компанија из Велике Британије, Сингапура и Кине носе ознаку тајности и њихова имена нису могла да буду објављена.

5. Хидротехника-Хидроенергетика Београд

- Објава јавног позива биће након нове процене вредности капитала са стањем на дан 31. децембар 2017. године - кажу у министарству привреде.

После формирања српско-албанске коморе "Хидротехника-Хидроенергетика" отпочела је сарадњу са компанијама из те земље. У Србији "Хидротехника-Хидроенергетика" тренутно гради две бране, "Селова" код Куршумлије, "Ровни" код Ваљева и канализациони колектор Интерцептор тунел - Вишњица. Имају и послове у иностранству, где граде Брана Сарратх, Тунел Харка у Тунису и Брана Оуркис у Алжиру. Просечан број запослених у 2016. износио је око 400 радника.

6. Ваљевска пивара Ваљево

Очекује се нова процена вредности капитала са стањем на дан 31. децембар 2017. након чега ће Министарство привреде предложити Влади одговарајући модел приватизације.

И за ову једину пивару у западној Србији био је раније примењен УППР, који је успешно окончан. Пивара има капацитете производње од 250.000 хл пива и 30.000 хл произведених освежавајућих безалкохолних напитака годишње. У 2017. запошљавали су 197 радника, са просечном платом око 50.000 динара. Допринос пиваре републичком буџету за првих 11 месеци прошле године био је 207 милиона динара за акцизе, што је за 5 милиона више него претходне године, ПДВ је око 91 милион и на сличном нивоу, 88 милиона је уплаћено за порезе и доприносе радницима.

7. Лука Нови Сад

- Пре доношења одлуке о моделу и методу приватизације и објаве јавног позива потребно је да се оконча поступак преноса власничких права на лучкој инфраструктури на Републику Србију са правом коришћења у корист Агенције за управљање лукама - наглашавају у министарству привреде.

Лука Нови Сад је једина преостала лука у већинском власништву државе. Фима има 155 запослених и 2016. године уплатила је у дружавни буџет скоро 50.000 евра на име дивиденде због успешног пословања. Лука Нови Сад претовара око милион тона робе годишње. Претходне године чак 12 фирми је послало писмо о заинтересованости. Писма су стигла од појединаца и фирми из Србије: "Нови Традинг НС" из Змајева код Врбаса, "Вимексим СРБ" из Новог Сада, "Милшпед" д.о.о. из Крњешеваца, "Конзул" д.о.о. из Новог Сада, "МК Цоммерце" бизнисмена Мирослава Костића, "Гранолист" д.о.о. из Новог Сада, као и "Навихор" д.о.о. из Зуца, и Милош Пауновић из Ковина. Такође, интересовање су показали и странци, од "Рхенус СЕ & ЦО КГ" из Немачке, преко "Ларго СА" из Словачке, "П&О Порте" из Дубаја, до америчке компаније "Валона груп корпоратион".

8. Рудник Ковин

- Нова процена вредности капитала са стањем на дан 31. децембар 2017. године, а након чега ће уследити објава јавног позива - кажу у министарству привреде.

Рудник Ковин послује без државних субвенција и спремно чека нову продају, опорављено након последица прве приватизације. Рудник Ковин је 2007. године, као и још десет предузећа у Србији, био продат бугарском бизнисмену Христу Ковачком. Када је држава три године касније поништила продају, ковинском руднику су остали дугови. До раскида приватизације долази 2010, и од тада се боре и послују на тржишту, а успели су да наслеђена дуговања

санирају. Рудник Ковин ради без залиха, јер свих 230.000 тона годишње производње успе да прода, део производње продаје се становништву за грејање, као и цигланама, цементарама и сличним фирмама.

Рудник Ковин чека нову приватизацију, а будући купац имаће могућност да инвестира у развој, јер уз Дунав крај Ковина лежи више од 200 милиона тона лигнита, а налазиште је до сада само окрзнуто, јер је од почетка експлоатације 1995. ископано свега 4,5 милиона тона. Првобитно је ту била планирана изградња термоелектране, али су ти планови заборављени због распада Југославије и санкција који су уследили. Интересовање су раније показали инвеститори из Русије и Кине. Запослено је 102.

9. Раваница Ђуприја

У припреми је одлука о моделу и методу приватизације након чега се очекује објава јавног позива, истичу у министарству привреде.

"Раваница" је својевремено саграђена по највишим стандардима на 7,5 хиљада квадрата, а њен најпрепознатљивији бренд је "бонжита". Ова компанија је од почетка 2016. у стопостотном државном власништву. Седамдесетих година прошлог века у Ђупријској фабрици кекса радило је 700 радника, месечно се производило 40 вагона слатких производа. Данас према последњим подацима у фабрици ради 111 радника.

10. Крушик пластика Осечина

- Очекује се нова процена вредности капитала са стањем на дан 31. децембар 2017. године након чега ће уследити објава јавног позива - кажу у министарству привреде.

Предузеће Крушик-пластика 1975. године основао је ваљевски Крушик као фабрику за прераду пластичних маса и у њему ради 104 радника.

(Данијела Нишавић)

"Новости": Канађани у нови рудник код Бора улажу 600 милиона долара

Танјуг

Канадска компанија "Невсун" инвестираће близу 600 милиона долара за отварање рудника бакра и злата "Чукару пеки" код Бора, показали су резултати прелиминарни студије изводљивости, пишу "Новости".

Досадашња геолошка истраживања на овом локалитету, у шта је инвестирано више стотина милиона долара, потврдила су да је реч о једном од најбогатијих лежишта бакра и злата на свету.

По прелиминарној студији изводљивости откопаваће се 27 милиона тона руде, са просечном садржајем 3,3 посто црвеног метала и 2,21 грам злата по тони руде.

Примера ради, у рудницима из састава Рударско-топионичарског басена (РТБ) "Бор" експлоатише се руда са највише 0,3 процента бакра.

По студији, чија се допуна очекује до средине маја, рудник би био отворен 2022. године и одатле би се руда експлоатисала наредну деценију.

Првобитна процена је била да ће се рудник отворити 2021. и да ће век експлоатације бити 15 година.

Према сазнањима "Новости", разлог за смањење века трајања рудника са 15 на 10 године је план да се након отварања рудника, ниво годишње производње са 1,6 милиона тона руде, дуплира. На тај начин убрзаће се експлоатација.

Како је предвиђено, у том периоду овде ће се добити близу 900.000 тона бакра и скоро 52 тоне злата. Бруто цена овог лежишта се, по садашњим ценама на Лондонској берзи метала, процењује на близу девет милијарди долара.

- Имамо интензивне разговоре са потенцијалним инвеститорима око отварања рудника - рекао је Рајан Мек Вилијам, директор финансија у "Невсуну".

Компанија, како је рекао, преговара са развојним банкама, инвестиционим фондовима, али и са потенцијалним стратешким партнерима.

"Невсун" је власник 100 одсто горње зоне лежишта "Чукару пеки".

Дозвола за коначни отварање рудника очекује се од Владе Србије 2022. године.

Закон о социјалном предузетништву у Скупштини крајем године

Тањуг

Закон о социјалном предузетништву, који би омогућио боље функционисање социјалних предузећа која запошљавају рањиве групе грађана, наћи ће се пред народним посланицима у последњем кварталу 2018. године.

То је за Тањуг потврдила помоћница министра за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Бојана Станић и додала да се "тренутне идеје" Нацрта закона односе на олакшавање пословања социјалним предузећима.

- Оно што се очекује од овог закона јесу пре свега олакшице за социјална предузећа. Социјална предузећа била би ослобођена плаћања пореза и доприноса за запослене првих 24 месеца и ПДВ-а - указује Станић.

Према Нацрту закона, додаје она, идеја је да корисници социјалних предузећа буду подељени у три категорије - лица која се теже запошљавају (особе са инвалидитетом), посебно рањиви (старија популација, мањине, жртве насиља, трговине људима...) и радно способни корисници социјалне помоћи.

Процењује се да у Србији послује око 1.200 социјалних предузећа, у којима је запослено око десет хиљада људи, а у којима се ангажује и око 20.000 волонтера.

Идеја рада социјалних предузећа је да профит не служи увећању имовине власника, већ запошљавању људи који теже долазе до посла или се баве одређеним социјалним и медицинским услугама, образовањем, заштитом животне средине или културним активностима у заједници.

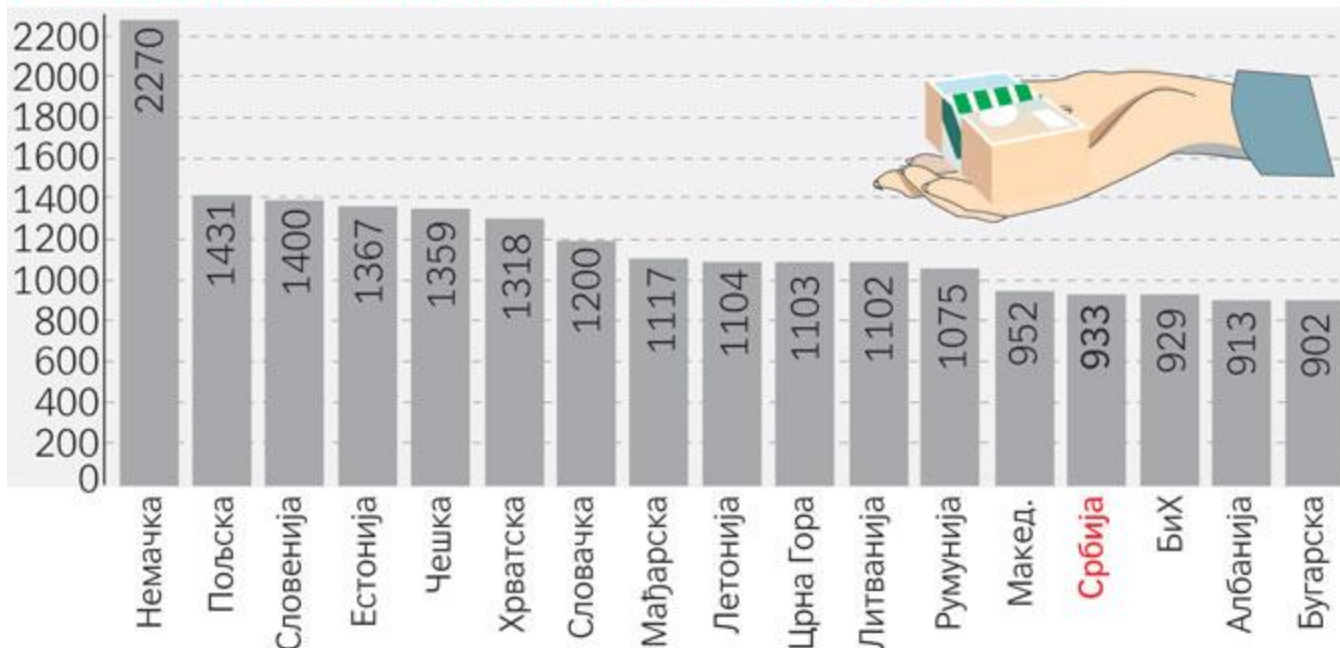
ПОЛИТИКА ONLINE

Наше плате по мери продуктивности

Аутор: Александар Микавица

Просечна нето зарада у последњих 17 година реално је повећана само нешто више од два пута. – За данашњу просечну плату може да се купи само два пута више робе и услуга него 2001.

Просечна нето зарада у еврима једнаке куповне снаге у земљама централне и источне Европе у 2017.

Извор: Приказ на основу података Евростата и националних статистичких завода

Србија се у протекле три године одмакла од понора банкрота – државна каса је у плусу, јавни дуг опада, незапосленост је преполовљена у поређењу са 2012, али смо по висини зарада и стандарду на дну земаља централне и источне Европе. Са просечном платом од око 400 евра иза нас су само Македонија и Албанија, али са „врха државе” је обећано да ће просечна зарада брзо достићи 500 евра. Поред повишице од девет одсто од почетка ове године, најављено је још једно повећање државних плата и пензија, а економисти на то сумњичаво врте главом и питају – одакле, колико ће то да кошта и ко ће то да плати?

Људи из струке тврде да је висок и брз раст зарада немогуће остварити декретом, јер искуство потврђује да такво повећање стандарда не може дуго да траје, а висок цех на наплату, по правилу, стиже будућим генерацијама.

Економисти Немања Вуксановић и Милојко Арсић, аутори „Кварталног монитора” београдског Економског факултета и Фонда за развој економске науке (ФРЕН), истражили су кретање наше просечне плате од 2001. до 2017, упоредили је се просеком 16 европских земаља и одговорили на питање – откуд тако велике разлике у просечним зарадама.

Просечна нето зарада у Србији претходних седамнаест година номинално је порасла чак осам пута – или, опет у просеку, 13 одсто годишње. До 2008. просечна плата је због високе инфлације брзо расла – номинално са око 6.000 на око 33.000 динара, а истовремено био је висок и њен реални раст, односно раст њене куповне моћи. У том периоду њена куповна моћ укупно је порасла 143 одсто, по 11,8 одсто годишње у просеку.

Од 2008. до 2017. раст просечне плате био је много спорији – са око 33.000 на око 48.000 динара, с тим што је у годинама после светске економске кризе њен реални раст био само 0,07 одсто.

– Све у свему, просечна нето зарада у последњих 17 година реално је повећана само нешто више од два пута. Другим речима, данас у Србији за просечну плату може да се купи само два пута више робе и услуга него 2001. године – указује Немања Вуксановић.

Дакле, просечна зарада је у 2017. години износила тек нешто мало више од 400 евра. Од 2001. до 2017. је, у тој валути, повећана готово четири пута, што је двоструко више од реалног раста.

На бржи раст зарада у еврима од реалног раста утицало је, пре свега, реално јачање динара, објашњава наш саговорник. У 2001. години износила је око 100 евра, да би у 2008. достигла око 370 евра. Од 2011. до 2017. кретала се у распону од око 360 до 400 евра.

Колико по просечној нето заради Србија заостаје за земљама региона централне и источне Европе, најбоље говори податак да је у 2017. просечни Немац зарадио 5,5, а просечни Словенац 2,6 пута више од просечног Србина.

Просечна зарада у Немачкој у 2017. достигла је 2.270 евра, тако да је и по том показатељу водећа европска економија била на врху лествице земаља Старог континент. Следи Словенија – 1.074 евра, Естонија – 945, Чешка – 837, Хрватска – 792 и Словачка – 755 евра. У средини ове листе су Пољска са 752 евра, Летонија – 703, Литванија – 637, Мађарска – 622 и Румунија – 515 евра. На зачељу су: Црна Гора – 510 евра, Босна и Херцеговина – 425, Бугарска – 406, Србија – 404 и Македонија – 387 евра.

Разлику у зарадама израженим у еврима између развијенијих и мање развијених земаља „пеглају” више цене услуга у богатијем делу Европе.

– Кад се плате у еврима у свим земљама искажу у еврима једнаке куповне снаге, као да су цене у свим земљама једнаке ценама које важе у Немачкој, разлика у прсечним плата између развијених и неразвијених знатно мања – каже Вуксановић. – Тако гледано, куповна моћ просечне нето зараде у Србији у 2017. била је 2,4 пута мања него у Немачкој, иако је просечни Немац био 2,7 пута продуктивнији од просечног Србина, односно 1,5 пута мања него у Словенији.

тако велике разлике?

– Ова разлика је последица и показатељ разлике у продуктивности привреда тих земаља – објашњава Вуксановић – Овде је пре свега реч о великој разлици у продуктивности у сектору размењивих добара и услуга, попут индустрије, пољопривреде, туризма... У Србији су од 2001. до 2017. просечне нето зараде расле приближно расту продуктивности њене привреде. С тим што су од 2001. до 2008. плате расле брже од раста продуктивности, што је допринело повећању спољног дефицита, расту спољног дуга и јавног дуга земље, као и одржавању инфлације на релативно високом нивоу. Од 2008. до 2017. просечне зараде у Србији приближавају се нивоу продуктивности, што смањује спољни дефицит и доводи до ниске инфлације.

Наравно, продуктивност није једина одредница зарада, закључују аутори овог истраживања. Просечна зарада, коју остварује становник неке земље, зависи и од низа других економских и политичких чинилаца – од односа снага понуде и тражње на тржишту рада, до државне политике зарада.

Наука каже, а искуство потврђује, да се до бољег живота стиже већом штедњом, колико год мало имали – и већим паметним инвестирањем у производњу оног што доноси највећу зараду и што може да се извезе. Задатак ваљане економске политике је да се дугорочно постиже висок и одржив привредни раст, који једино доноси веће плате и бољи живот.

Кад математика спречава слетање у пензију

Аутор: Јасна Петровић-Стојановић

Зашто пилот с бенефицираним радним стажом мора да ради до 65. године живота
Пилот Б. Б. из Београда, који је 20 година активно управљао авионом, прво као војни, а потом и пилот путничких авиона, па приземљен последње три године, решио је ових дана да поднесе захтев за пензију. Каже да ни послодавцу на земљи није више неопходан и да је и то додатни разлог да се одмара код куће. Поред пилотског има и три године обичног стажа.

Ускоро, каже, пуни 53 године и према његовој рачуници остварио је услов за пензију. То су му потврдили и у пензијском фонду, али када је накнадно ангажовао адвоката да у његово име заврши целу ствар, испоставило се да му недостаје још девет месеци стажа. Бенефицију не може да докупи, већ само да настави да ради до 65. године, дакле још 13 година. И то због чињенице да му се није свака година док је пилотирао рачунала 18 месеци, већ мање – 14 и 15.

Иако се чврсто држи позитивног одговора ПИО, јавио се ових дана редакцији с питањем шта ако се ипак утврди да због ових девет месеци не може да се пензионише. Док не буде чиста ситуација неће, каже, да раскида радни однос, али пита каква су уопште права свих оних с бенефицијом који се нађу у оваквој ситуацији. Да ли и они као и сви остали морају да чекају пуну старосну пензију до 65. године или 40 година стажа?

У ПИО одговарају да се осигуранику, који је навршио најмање две трећине од укупног стажа на радним местима на којима се осигурање рачуна с увећаним трајањем, старосна граница за стицање права на старосну пензију (65 година живота) снижава по једну годину.

За сваку једну годину и шест месеци проведених на радном месту, односно послу на коме се ефективно проведених 12 месеци рачуна у стаж осигурања као 18 месеци. У конкретном случају, ако је пилот 20 година ефективно провео на пословима на којима се стаж рачуна с увећаним трајањем, по степену увећања 12/18, старосна граница се снижава 13 година. Напомињу да се у стаж осигурања с увећаним трајањем рачуна само време које је ефективно проведено на раду.

Они који, међутим, немају довољно стажа с увећаним трајањем – две трећине у укупном стажу – немају право на снижавање границе живота, већ чекају услов по општим прописима, значи 65 година живота за мушкарце, а тај период бенефицираног стажа им утиче на висину пензије, јер су доприноси плаћени увећано.

Сходно Правилнику о радним местима, односно пословима на којима се стаж рачуна с увећаним трајањем, бенефиције се утврђују за радна места, односно послове на којима је рад нарочито тежак, опасан и штетан за здравље. У зависности од степена увећања стажа, старосна граница се снижава тако да се осигураницима којима се ефективно навршених 12 месеци рачуна као 18 месеци стажа осигурања снижава старосна граница највише до педесете године живота. Осигураницима код којих се 12 месеци рачуна као 14-15, односно 16 месеци стажа осигурања, старосна граница се може снижавати максимално до педесет пете године живота. Међутим, услов који је неопходно испунити да би се осигуранику снизила старосна граница јесте да је најмање две трећине од укупно навршеног стажа осигурања навршио на радним местима на којима се стаж осигурања рачуна с увећаним трајањем.

Дакле, стаж се утврђује другачије, а обрачун пензије је исти као и осталим осигураницима, с тим што се за обрачун личног коефицијента узимају зараде остварене од 1. јануара 1996. (за остале осигуранике се узима од 1. јануара 1970. године) и износ тако утврђене пензије се увећава 20 одсто.

Трајање стажа може се увећати највише 50 одсто у односу на ефективно трајање, осим у случају професионалних војних службеника, пошто се њима у случају ангажовања у оружаним акцијама време проведено на лечењу или у заробљеништву рачуна у двоструком трајању.

Они који су користили боловање за време рада на местима на којима се стаж рачуна с увећаним трајањем треба да знају да постоје и прописи који регулишу утицај боловања на рачунање тог стажа, па се тако одсуствовање с посла које прелази 30 дана одбија од укупног трајања.

Више од 60 запослених у Гумопластици у Бујановцу три месеца у штрајку

У државној фирми плата 8.000, топли оброк три динара дневно

Пуна три месеца више од 60 радника фабрике Гумопластика из Бујановца штрајкује тражећи од већинског власника – државе да им исплати дуговања и понуди социјални програм за који су се готово сви прошлог јуна пријавили.

Сви долазе на посао, али производња прераде пластике, гуме, коже и метала чиме се ова фабрика бави још од почетка шездесетих година прошлог века – стоји. Траке су заустављене, егзистенција државног предузећа је неизвесна, а егзистенција људи који у њој раде одавно је под знаком питања.

– Највећи разлог због ког смо обуставили рад је социјални програм који директор месецима није написао, али и тешка социјално-економска ситуација – објашњава нам председник штрајкачког одбора и повереник УГС Независност Славољуб Ристић.

Плате су, каже, катастрофално мале.

– Зараде су између 8.000 и 15.000 динара. Само неколико људи блиских директору можда има 30.000 или 40.000 динара, а директор чак 50.000 и 60.000 динара – каже Ристић. Регрес нису годинама видели, а за топли оброк добијају бруто 100 динара месечно, неких три динара нето дневно.

Баш због тих катастрофално малих плата, далеко мањих од минимума који је држава законом приписала сваком запосленом у овој држави, 43 радника фабрике тужило је послодавца/државу и добило спор.

– Суд је пресудио да тих 43 радника треба да добије 7,2 милиона динара на основу тога што су годинама, закључно са 2016, примали много мање од законског минимума. Осим тога, и 31 радник који није тужио фирму има право на одштету јер је вештачењем утврђено да су и они оштећени и њима се дугује неких 5,4 милиона динара – истиче наш саговорник.

Он каже да је ситуација у фабрици годинама лоша, јуна прошле године поднет је захтев за приватизацију, а Влада је у септембру на седници одлучила да у овој фирми покрене приватизацију.

– Министарство привреде је 14. октобра расписало јавни позив за прикупљање писмених понуда о заинтересованости за куповину, али ми немамо информацију шта се са тим дешава. Осим тога, директор фабрике још није саставио и понудио социјални програм иако је то требало да уради, а иако смо писали многима, локалној самоуправи, министарствима у Београду, нико нам није одговорио нити нам помогао да решимо проблем – каже Ристић.

Они сада чекају да ли ће их се неко из државе сетити, као и да ли ће њихова ситуација бити решена када Влада усвоји одлуку о утврђивању вишка запослених за ову годину. Питања шта се дешава са приватизацијом ове фабрике, као и када ће радницима бити понуђен социјални програм и исплаћена сва дуговања јуче смо поставили и министарствима привреде и рада и социјалне политике, али на њих до закључења овог издања нисмо добили одговор.

Република Србија има више од 85 одсто удела у власништву Гумопластике. Остатак је распоређен између неколико јавних предузећа, локалних и републичких, али и приватних лица. Према подацима Агенције за привредне регистре ова фабрика је прошлу годину завршила у минусу од 1,48 милиона динара, а годину пре тога минус у каси био је 3,9 милиона динара.

Председник синдиката Независност Зоран Стојиљковић одговарао на питања грађана са Фејсбука

Стојиљковић: Мишковић се богатио уз дозволу власти

И Вулин направио синдикат, “Слога” ишла од СПС до Ђиласа, а “Независност” неуспешно са демократама

Поништавање спорних приватизација је принципијелно могуће. Али морамо водити рачуна о једној ствари – шта је показало суђење Мишковићу?...

Зар неко мисли да он није утицао на законе и подзаконска акта, који би му омогућио да ствари ради по закону и да га искористи. Он се богатио уз присуство и дозволу власти.

Овако је одговорио Зоран Стојиљковић, председник синдиката Независност, на питање да ли је могуће да се пробелматичне приватизације пониште, ухапсе одговорни и одузме им се имовина. Он је одговарао у новом Данасовом “Интервјуу на мрежи”, рубрици у којој саговорницима питања постављају грађани преко Фејсбук странице Данаса.

Синдикати и политика

Стојиљковић је још коментарисао могућност обједињавања синдиката и рекао да “синдикати основани од појединих министара и наслоњени на партијско запошљавање и издржавани од средстава који нису од чланства, не спадају у групу независних”.

“На пример, Вулин је направио синдикат, не знам ни тачан назив”, рекао је функционер Независности. “Синдикати који нису довољно конкурентни, често покушавају да гостовањем на нечијим листама дају себи мандат, то је пример шетње Слоге од СПС до Ђиласа сад, плус неуспешни уговори о сарадњи које је Независност правила са демократском опозицијом. Увек је ствар пуцала када тражите да у неком предузећу неко не понижава раднике, а они онда кажу – ми смо ту немоћни”.

На питање да ли ће и када синдикати позвати на тотални штрајк, Стојиљковић је рекао да је “то тешко када је велики страх од губитка посла, када се свака тезга чува”.

“Ако се дигнемо сви у генерални штрајк и да то не успе? Шта су били ефекти штрајка у Гоши и Фијату? Тамо је држава стала директно на страну фирме власника”, додао је још Стојиљковић, који је и професор Факултета политичких наука у Београду.

Он је одговорио и да ће бити јако тешко са “летаргијом која постоји и дисциплиновањем” вратити одузети део пензија, као и да је ЕПС пример система са 30.000 радника који се политички злоупотребљава.

Одговорио је и да синдикати нису одушевљени новим Законом о агенцијама, али да је то планетарна пракса.

Колика му је плата?

На питање колика му је плата у синдикату, рекао је да је још запослен на факултету, па прима додатак у виду просечне плате за рад у Независности.

Један грађанин је навео да синдикат Независност у РТВ Бору није имао изборе већ девет година, на шта је Стојиљковић одговорио да претпоставља да су се синдикати, нажалост, самоизабрали, као и да то није добро.

На могућност оснивања Радничке партије, коју би чинили синдикати, професор ФПН је, између осталог, рекао да би то “вероватно огадило људима приступ синдиката у политици”.

Навео је и да је у Немачкој најамнина осам евра по сату, у Словачкој пет, а код нас није ни три.

“Још више боли што ми у проценту издвајамо најмање за укупне социјалне трансфере и политике, а то су пензије, осигурање у случају незапослености, дечија заштита, помоћ старим лицима. Код нас није ни 30 одсто, а тамо је више од 35 одсто”, рекао је још синдикалац.

Стојиљковић је још коментарисао и питање у вези са субвенцијама од чак 19.000 евра по раднику.

“То се видело и на случајевима Фијата и других фирми. Дамо им субвенције, а добар део пословања држава исплаћује. Наши предузетници нису у шанси да добију такве услове, а странци немају никакве обавезе реинвестирања. Та врста допинга, уз гаранцију да можете да имате на располагању крајње сервилну и јефтину радну снагу, говори о природи режима”, додао је он.

На питање шта се дешава са иницијативом Независности о оснивању судова рада, рекао је да се не дешава – ништа, јер “Уставни суд има функцију да буде продужена рука власти, то је пример и код пензија”.

Успешно завршен Сајам запошљавања у Крагујевцу

Највећа гужва за посао у Сименсу

Више од 40 крагујевачких и шумадијских послодаваца нудило је око 350 нових радних места на дводневном Сајму образовања, запошљавања, предузетништва и иновација који је, на Градском сајмишту „Шумадија сајам“ у Крагујевцу, завршен вечерас.

Највеће интересовање незапослених владало је за понуду компаније „Милановић инжењеринг“ коју је недавно преузео немачки Сименс.

За непуних пола сата од прекјучерашње отварања Сајма, на штанду нове Сименсове фабрике примљено је чак више од 150 биографија. Та компанија је, како кажу њени представници, на Сајму тражила машинске инжењере, браваре, завариваче и ЦНЦ оператере. Углавном су се пријављивали заинтересовани који имају искуства у тим занимањима, али није мало ни оних, наводе у Сименсу, који су спремни за додатне обуке или преквалификације.

Директор НСЗ Зоран Мартиновић новинарима је у Крагујевцу рекао да се прошле године захваљујући сајмовима запошљавања, у Србији запослило 15.000 људи. То је задовољавајући резултат, а постиже се и још један ефекат на сајмовима, а то је активација радне снаге и директно повезивање послодаваца и незапослених лица, казао је Мартиновић.

Послове су овде нудили и турска компанија Бертекс текстиле, као и Фијатов добављач Мањети Марели, затим Горење МДМ, произвођач намештаја Форма идеале, Грах аутомotive из Баточине, Пештан и Бекамент из Аранђеловца, те немачко-аустријски концерн Вакер Нојсен, који у закупљеном погону некадашње Индустрије „Филип Кљајић“ производи делове за грађевинске машине. Највише слободних послова на Сајму је било понуђено незапосленима машинских и металских занимања, од трећег до седмог степена стручне спреме, односно браварима, алатничарима, металоглодачима, заваривачима, оператерима на ЦНЦ машинама и машинским инжењерима. У понуди су била и радна места за дипломиране економисте, продавце, шиваче, кројаче, столаре.

У округу 31.696 незапослених

У Шумадијском округу који, поред Крагујевца, чине и општине Топола, Аранђеловац, Кнић, Рача, Баточина и Лапово, крајем прошлог месеца, према званичној евиденцији, било је 31.696 незапослених, од чега само у Крагујевцу 19.948. У односу на исти период прошле године, у Крагујевцу број незапослених на евиденцији националне службе за запошљавање смањен је за нешто више од 2.000 људи.

Протестима радника пропалих друштвених предузећа у Нишу придружили се и војни резервисти

Протест радника друштвених предузећа у Нишу

Бивши радници пропалих друштвених фирми у Нишу, као и ратни војни резервисти којима се дугују ратне дневнице, а који су им се недавно прикључили, најавили су јуче да ће на истом месту ускоро организовати масовне протесте

Они већ десет година сваког петка протестују испред Градске куће тражећи да им се исплате заостале зараде, а део њих већ следеће седмице разапети и шаторе.

– Градоначелник Ниша Дарко Булатовић је још једном обећао да ће покушати да реши наш проблем, а да ће данас на састанку са премијерком Аном Брнабић тражити неке одговоре у вези са тим. Ако и од тога не буде ништа, окупљамо се следеће среде, а након тога ћемо организовати масовне протесте, јер је доста билокуповине времена- рекао је Жарко Ђорђевић, представник Организационог одбора бивших радника у Нишу, на јучерашњем протесту, којем је присуствовало око 200 радника и резервиста.

Ђорђевић је казао да су и Уставни суд и Европски суд за људска права у Стразбуру донели низ пресуда у којима јасно стоји да је држава дужна да у року од три, односно четири месеца исплати заостале зараде радницима некадашњих друштвених фирми које су отишле у стечај, али да се то није догодило ни после неколико година.

– Није тачно да држава нема пара- нека скрати ауто пут за пар километара, или нека се сви запослени у администрацијама на цим новоима одрекну само једне плате, и ето новца. Проблем је што не постоји политичка воља да се ово реши- рекао је он.

Представници „Јединственог Гвозденог пука“ из Ниша и Топличког округа најавили су да ће на предстојеће протесте у Нишу позвати и представнике Полицијског суиндиката Србије и Војног сундиката, као и других синдиката, нишки Удружени покрет слободних станара и сличне грађанске организације, инверзитетске професоре, студенте и „све друге угрожене грађане“. Они су казали да неће одустати „док њихови захтеви на буду испуњени“.

– У Србији су улица и масовни протести једини начин да остваримо своја права. Нико не треба да се стиди да прозове актуелну власт и Александра Вучића да решавају проблеме, јер је то њихова дужност, а дали су таква обећања. И ми у Куршумлији смо испословали од државе своје ратне војне дневнице тек када смо 2006. и 2007. године, пуних 150 дана, блокирали општину, суд и цео град. Онда је држава која је до тада тврдила да нема пара нашла 27 милиона евра и исплатила нам дневнице. Проблем је што то није учинила и за све остале ратне војне резервисте у Србији, ни скоро 20 година након рата- рекао је Дејан Милошевић, председник Удружења Топлички гвоздени пук.

Окупљени радници су подсетили да су још октобра 2016. године, када је Влада Србије радно боравила у Нишу, од тадашњег премијера Вучића и министра привреде Горана Кнежевића добили обећање да ће бившим радницима пропалих друштвених предузећа у Нишу до краја те године бити исплаћене заостале зараде, за шта у буџету „има пара“, а да ће нешто касније то бити учињено и у осталим градовима. Од тада исплата није почела, а већина бивших радника добила је само једнократну социјалну помоћ у висини минималца. Вучић је неколико месеци након тога казао да пара за њих- нема, а да ће исплата онога што су давно зарадили ићи „у складу са могућностима“.

Нишки Центар за социјални рад је у то време евидентирао више од девет хиљада бивших радника друштвених предузећа која су након неуспешних приватизација и реструктурирања отишла у стечај, којима се на име заосталих зарада, према прелиминарним пројекцијама, дугује око 4,5 милијарди динара, уколико им се исплаћују минималци. Они су радили у 60. так таквих пропалих предузећа, међу којима су и она најпознатија- ЕИ, МИН, Јастребац, Нитекс, Грађевинар и друга.

АВ царе помресмо, а паре не добисмо

Окупљени радници и војни резервисти носили су транспаренте „Царе у којем ћу су наше паре“, „АВ царе помресмо, а паре не добисмо“ или „Ми волимо ову земљу али власт не воли нас“. Након окупљања, током којег им се није обратио нико од градских званичника, они су отишли у протесну шетњу.

Индустријска производња увећана за 3,3 одсто

Индустријска производња у Србији у фебруару је била већа за 3,3 одсто него у истом месецу прошле године, док је у прва два овогодишња месеца остварен раст од 6,9 одсто у односу на исти период 2017, саопштио је Републички завод за статистику.

Од почетка године до краја фебруара прерађивачка индустрија је остварила раст од осам процената у поређењу са истим периодом прошле године.

У фебруару је, у односу на исти месец лане, прерађивачка индустрија остварила раст од 4,7 одсто, у сектору снабдевања електричном енергијом, гасом и паром раст је износио 3,7 процената, док је у рударству забележен пад производње од 9,5 одсто, наводи се у саопштењу.

Промет у трговини на мало у фебруару је, у односу на исти месец прошле године, номинално увећан за 3,2, а реално за два процента. У прва два овогодишња месеца, у односу на исти период 2017, то увећање номинално је износило 6,1, а реално 4,5 процената.

Да ли ће новчана помоћ предвиђена Стратегијом подстицања рађања стимулисати већи наталитет у Србији

Мера која олакшава родитељство

О томе да ли ће финансијска подршка предвиђена Стратегијом подстицања рађања коју је недавно усвојила републичка Влада стимулисати младе у Србији да се одлуче да добију дете, саговорници Демостата имају различито мишљење.

Оно што представља заједнички именитељ је то да ће те новчане мере знатно олакшати живот онима који су се већ одлучили да раде на потомству.

Наиме, финансијски подстицај се састоји у томе што ће закључно од 1. јануара ове године, родитељи за прво дете добијати једнократну помоћ у износу од 100 хиљада динара. За друго дете 10.000 динара месечно две године, за треће дете 12 хиљада динара месечно у току 10 година а за четврто 18.000 динара месечно за 10 година.

– На седници Савета за популациону политику одржаној 3. марта усвојен је текст нове Стратегије подстицања рађања. Овај документ је усвојен и на седници Владе Србије, одржаној 16. марта. Нову стратегију ће за разлику од оне из 2008. године, пратити и Акциони план, за период од две године. Општи циљ нове стратегије је да се у року од 10 до 15 година достигне ниво стопе од 1,85 детета по жени. Успешно остварење овог општег циља значило би да примењене мере поседују капацитет који може водити ка пожељном нивоу од 2,1 детета по жени, који обезбеђује стационарно становништво, то јест становништво у коме ће следеће генерације бити исте величине као и постојеће. Нова стратегија уважава резултате истраживања у области демографије, која су урађена у периоду од девет година између две стратегије, те поред општег, садржи и осам појединачних циљева. То су ублажавање економске цене подизања детета, усклађивање рада и родитељства, снижавање психолошке цене родитељства, очување и унапређење репродуктивног здравља, решавање проблема неплодности, ка здравом материнству, популациона едукација и активирање локалне самоуправе – објашњава за Демостат Славица Ђукић Дејановић, министарка без портфеља задужена за демографију и популациону политику у Влади Србије.

Према њеним речима, суштински, све мере су усмерене ка повећању фертилитета што треба да буде резултат позитивних подстицаја, односно мера које се односе на младе који се нису остварили као родитељи или већ имају једно или двоје деце. – Новом Стратегијом успостављена је и веза између политике подстицања рађања и политике према старима, односно политике према миграцијама чиме се отвара могућност за израду програма усмерених на управљање миграцијама, унутрашњим и спољним, као и увођење програма за активно

старење. Текст нове стратегије акцентује два нивоа, национални, који ће се остваривати кроз међусекторску сарадњу и локални, крозактивније укључивање јединица локалне самоуправе – наводи министарка Славица Ђукић Дејановић.

Према њеним речима у оквиру финансијске подршке породици са децом, мера која има превасходно популациони ефекат је родитељски додатак. Ова мера је дефинисана у Стратегији подстицања рађања у оквиру појединачног циља “Ублажавање економске цене подизања детета”, која ће се остваривати кроз смањење директних трошкова подизања деце и повећање расположивог дохода породице као и кроз различите врсте једнократних и периодичних давања. – Ова мера ништа не може да уради сама, Самим тим, нова Стратегија предвиђа низ свеобухватних мера које се дотичу свих сегмената друштва. С обзиром да је у демографији мерна јединица за резултатнајмање 10 година, време ће показати ефекат који ће произаћи из предвиђених мера, али нам искуства других земаља показују да овакве мере имају тренд успеха – каже министарка Славица Ђукић Дејановић.

У оквиру посебног циља из Стратегије подстицања рађања – Усклађивање рада и родитељства предвиђено је низ мера и активности. Од оних које се односе на подстицање за запошљавање младих мајки, сузбијање неформалног рада, па до увођења лиценци за привредне субјекте који поштују обавезе родитеља и дају подршку породици. Предложене мере имају функцију промовисања оговорног пословног окружења према родитељима, односно сензибилисање радне културе на родитељске обавезе.

На седници Савета за популациону политику одржаној 3. марта дискутовано је о могућностима за стимулисање социјално одговорних послодаваца који дају подршку родитељима. Привредна комора Србије активно ради на предлогу награда за социјално одговорне компаније. Кабинет МДПП је током прошле године, у сарадњи са Републичким заводом за статистику и Привредном комором Србије, спровео „Истраживање о усклађивању рада и родитељства“. – Наведено истраживање је обухватило одговоре послодаваца и запослених у привредним субјектима, јединицама локалне самоуправе и банкарском сектору на територији Србије. На репрезентативном узорку се видело који су то основни проблеми који проистичу, како из чињенице да сезакони, који су добри, не применљују у довољној мери, тако и из недовољне подршке државе послодавцима, односно послодаваца запосленим родитељима. Кроз то истраживање добили смо информацију о томе где то послодавци очекују да их држава подржи и како да оне, који су социјално одговорни и показују више разумевања према родитељима, стимулише. То су, према ставовима послодаваца пореске олакшице, економско подстицајне мере и медијска промоција фирме. Са друге стране, запослени родитељи су се изјаснили да им је најважније клизно радно време. Закон о раду већ даје ову могућност и зато, заједно са Привредном комором Србије и Министарством привреде радимо на подизању свести послодаваца – истиче министарка Славица Ђукић Дејановић.

Докторка сц. медицине Милена Папић Обрадовић, начелница Одељења за научно-истраживачку делатност и гинеколошку ендокринологију у Гинеколошко-акушерској клиници “Народни фронт” у Београду, каже за Демостат да подаци показују да, када је реч о демографској слици Србије, број становника из године у годину све више опада.

На жалост рађа се све мањи број беба. Разлози су вишеструки и можемо их анализирати на различите начине. С обзиром да сам ја лекар-гинеколог, мој основни професионални задатак је да помогнем младим људима у Србији да онда када то пожелеле остваре потомство – наводи докторка Милена Папић Обрадовић.

Наша саговорница истиче да су новчани подстицаји за повећање наталитета свакако добродошли и да ће помоћи родитељима и њиховим будућим бебама.

Дивно је што држава жели да се укључи и помогне. Сасвим је јасно да је свака помоћ, када је реч о подстицању наталитета, веома добродошла. Наравно, то је само један од сегмената у широј слици на који начин младим људима треба створити услове и едуковати их како да

добију бебу. Важну улогу у томе има лекарска струка као и правовремена едукација младих људи која треба да почне још у добу када су они адолесценти. То је период када млади људи сазревају. Период између детињства и одраслог доба који је најосетљивији, и у коме се млади људи формирају по разним питањима „живота па тако и о потомству. Ре~ је управо о периоду у коме треба почети са садржајном и правилном едукацијом како би се омладина упознала са тим како да се заштити од сексуално преносивих болести и нежељених трудноћа. Правовременом и свеобухватном едукацијом добијамо потпуно информисане младе људе који када за то дође време могу зрело да размишљају о свом потомству, наравно оног тренутка када они пожелеле да га имају – наглашава докторка Папић Обрадовић. Она додаје да едукације треба да почне од школе, али не како то већина људи мисли кроз неки стриктни предмет, већ напротив кроз спонтану причу која се дешава као нешто што није наметнуто и најбољи начин је да се ученици са тим темама упознају кроз, примера ради, на факултативним радионицама. Такав начин рада, објашњава докторка Папић Обрадовић, даће адекватне и квалитетне резултате. Говорећи о прекиду трудноће, докторка Папић Обрадовић истиче да је то лични чин на који свака жена има право. – Сматрам да едукација жена да се на адекватан начин заштите од нежељене трудноће као и њихова самосвест омогућавају да оне затрудне када оне то желе и са ким то желе и наравно под условом да имају жељу да се остваре као мајке. Опет наглашавам када је реч о нежељеној трудноћи у том случају је неприкосновено и апсолутно право сваке жене да донесе сопствену одлуку, шта ће са њом учинити – каже докторка Папић Обрадовић. Она истиче да је дужност лекара да родитељима који желе или размишљају да имају децу предоче шта их чека када се беба роди и на неки начин припреме на све оно што следи у развоју и одрастању једног детета. –Моје искуство говори да велики број људи жели да добије потомство и да се изразе као родитељи. У том смислу сматрам да нисмо постали хедонистичка нација која мисли само на своје потребе и не жели да има потомство. Дакле, жеља за добијањем потомства у Србији је велика, односно онаква каква и треба да буде али се на жалост сусрећемо са проблемом стерилитета који је, стиче се утисак, већи него што је то било раније – наглашава наша саговорница и додаје да би се у случају да се поправи економска ситуацију у земљи још већи број људи одлучивао за родитељство него што је то сада случај. Докторка Папић Обрадовић каже, да парови који се сусрећу са проблемом стерилитета не треба да очајавају јер се вантелесна оплодња у Србији од самих почетака ради веома квалитетно и са великом успешношћу. – Како технологија напредује у свим областима тако напредује и у овом сегменту и сада је све неупоредиво лакше и оно што је најважније, шансе за добијање деце су неупоредиво веће. Оно што би требало поспешити је поједностављење процедуре у оквиру свих могућих испитивања потребних за вантелесну оплодњу. Она је на жалост још увек компликована процедура која захтева велики ангажман људи који су већ под великим стресом. Ту има простора за олакшавање процедуре и начина на који се добијају анализе. Примера ради, установа у којој ја радим је добијање тих анализа максимално поједностављена што много значи људима који нам се обраћају за помоћ. Наравно све ствари не могу да се ураде код нас и људи морају да иду и на нека друга места и управо је то сегмент у коме би требало омогућити једноставнију процедуру како би људи који чекају вештачку оплодњу остварили свој циљ – објашњава докторка Милена Папић Обрадовић. Социолошкиња МИлица Весковић Анђелковић пак за Демостат каже да не верује да ће новчана средства предвиђена стратегијом стимулирати рађање већег броја беба али да ће бити и те како значајна помоћ за оне који су се одлучили да добију потомство. – Сигурно је да новац неће бити мотив да неко одлучи да добије дете. У том смислу не верујем да ће стратегија о којој говоримо дати неке значајније резултате. То можда може да буде мотив у неким руралним срединама али никако у Београду и другим великим градовима. Примера ради такве мере су примењиване и у Русији, али наталитет није повећан. Оно што је свакако јасно је да ће та новчана помоћ бити и те како добродошла онима који су одлучили да постану родитељи. Много ће им значити око

набавке хране, пелена и других свари потребних за живот новорођенчета. Другим речима, новац који даје држава ће им свакако олакшати родитељство – каже наша саговорница. Она додаје да пре верује да ће неке друге мере, а не финансијске, из Стратегије подстицања рађања одредити људе да опробају у улози родитеља а то су примера ради усклађивање посла са родитељством, то јест клизно радно време као и чињеница да отац има право да узме боловање како би се бринуо о беби.

Жене нису машине за рађање

Доношење Стратегије подстицања рађања је дочекано са одобравањем у одређеним круговима, али је наишло и на жестоке осуде нарочито међу феминистичким групацијама и организацијама које се баве заштитом права жена. Тако је рецимо Женска платформа поручила да „демографске политике које су усмерене само на жене и само на рађање, не дају адекватан резултат.

– Верујемо да држава мора да обезбеди услове у којима ће жене и мушкарци желети да буду родитељи, и подстицати своју децу да остану у земљи ради живота који им омогућава развој, а не нове ратове. Због тога нам је посебно значајно да се питање демографске политике одвоји од конфликта, јер своју децу жене и мушкарци желе да виде живу, здраву и остварену – наглашава Женска платформа.

РТК

Брнабић: Фијат остаје у Крагујевцу

“Фијат” остаје у Крагујевцу, а нови уговор са италијанском компанијом ће за разлику од претходног бити у интересу грађана, изјавила је премијерка Ана Брнабић одговарајући на питања посланика у Народној скупштини Србије.

Објашњавајући даљу судбину Фијата, Брнабић је подсетила да Влада Републике Србије има два члана надзорног одбора у „Фијату“, као и улогу медијатора у преговорима између синдиката и пословодства Фијата.

Премијерка је закључила да Влада ради на развоју Крагујевца и да постоје озбиљне индиције за Крагујевац, да са још неким инвеститорима, Влада омогући запошљавање више хиљада грађана.

ЕП: Слобода медија на Западном Балкану се мора побољшати

Аутор текста: Бета

Посланици Европског парламента (ЕП) су у разговору у Бриселу с представницима новинарских удружења и синдиката из земаља Западног Балкана, оценили да се слобода медија на Западном Балкану мора побољшати и да се мора реаговати на забринутости новинара, саопштио је НУНС.

"Очекује се да ће такви утисци бити садржани и у наредним извештајима о напретку земаља Западног Балкана који се бити објављени у априлу 2018. године", наведено је у саопштењу.

Представници новинарских удружења и синдиката из Босне и Херцеговине, Македоније, Црне Горе и Србије су се у Бриселу 21. и 22. марта састали с европосланицима и с представницима Генералног директората Европске Комисије за политику суседства и преговоре о проширењу, којима су указали да је на Западном Балкану слобода медија и безбедност новинара и даље угрожена.

Представљајући им податке о безбедности новинара и медијске ситуације у својим земљама, они су нагласили да су проблеми лоши услови рада, страховање за личну сигурност због обављања посла, политички и економски притисци који резултирају цензуром и самоцензуром.

Навели су да је највећи проблем некажњавање напада на новинаре, као и то што се гаји непрофесионално новинарство и угрожава медијски плурализам.

Примећено је да проблеми новинара углавном потичу од владајућих, и од главних политичких странака које су показале недостатак политичке воље за побољшање стања слободе медија, пише у саопштењу.

Представници новинарских удружења и синдиката присуствовали су заједничком пленарном заседању Одбора Европског парламента за спољне послове, и за безбедност и одбрану (АФЕТ-СЕДЕ) о стратегији комуникације Европске комисије, о иностраним утицајима на медије, дезинформацијама и лажним вестима.

"Делегација је скренула пажњу да су то последице недостатка правног и друштвеног окружења за новинаре да раде у јавном интересу и да грађанима пружају информације које су им неопходне да направе информисан избор", наводи НУНС у саопштењу.

Делегација је током састанака поделила налазе истраживања Индикатора за ниво медијских слобода и безбедности новинара за 2017. годину и навела проблеме које је потребно хитно решавати.

Европосланицима и званичницима Комисије скренута је пажња на базу података о нападима на новинаре <http://safejournalists.net/>, коју су представници Европске комисије оценили као веома корисну за пресење стања у региону.

Посету делегације Европском парламенту и Европској комисији организовала је Европска федерација новинара, а подржала ЕУ у оквиру пројекта Регионалне платформе за медијске слободе и безбедност новинара.